

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/39/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014200789
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200789.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľky: V. F., bytom F. XXX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 2. februára 2015 č. k. 24Sd/171/2014-83, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 2. februára 2015 č. k. 24Sd/171/2014-83, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd alebo súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 2. februára 2015, č. k. 24Sd/171/2014-83, potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 29. apríla 2014 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) znížila navrhovateľke sumu invalidného dôchodku od 10. júna 2014 na 151,60 eur mesačne.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou podľa §70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 10. decembra 2008. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky boli stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek s recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, zaradené do kapitoly XV. oddiel E, položka 4písm. b/ prílohy č. 4 k zákon o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Po podaní žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku na základe posúdenia posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Liptovskom Mikuláši dňa 6. novembra 2012 bola navrhovateľke priznaná 75% miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 6. novembra 2012. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky boli stavy o operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, zaradené v kapitole XV. oddiel E položka 4 písm. c/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

Prehodnotenie zdravotného stavu navrhovateľky sa uskutočnilo pri kontrolnej lekárskej prehliadke určenej na 1. december 2013, dňa 31. marca 2014. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený posudkovou lekárkou sociálneho poistenia so záverom, že stav posudzovanej je oproti predchádzajúcemu posúdeniu zlepšený. Podľa udania posudzovanej pretrváva bolesť krčnej chrbtice s občasným vertigom a trpnutím pravej ruky. Objektívnym vyšetrením neboli zistené známky parézy pravej hornej končatiny ani svalové atrofie. Hybnosť krčnej chrbtice je obmedzená stredne. Posudzovaná udávala aj bolesti krížovej chrbtice. Objektívnym vyšetrením boli zistené stredne ťažké obmedzenie dynamiky krížovej chrbtice bez svalových atrofií. Zobrazovacie vyšetrenie - MR LS chrbtice z mája 2013 bolo bez kompresie nervových štruktúr a kontrolné MR krčnej chrbtice ani EMG vyšetrenie po operácii robené nebolo. Posudkoví lekári sociálneho poistenia objektívnym vyšetrením zistili obmedzenie statodynamiky krčnej chrbtice a bedrovej chrbtice, stredne ťažké. Svalové atrofie ani prejavy nervového dráždenia neboli zistené. Posudzovaná bola schopná chôdze bez používania opory. Posudkoví lekári sociálneho poistenia posúdili a hodnotili všetky zdravotné ťažkosti a konštatovali, že došlo k zlepšeniu hybnosti v oblasti krčnej chrbtice, ako aj ďalších úsekov chrbtice. Podľa posledne doloženého neurologického nálezu boli prítomné prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu. Neboli popisované ťažké paretické príznaky, poruchy zvieracov, prípadne recidíva hernie medzistavcových platničiek tak, ako to bolo v minulosti. Zmiernili sa aj prejavy sťaženého prehĺtania a závratov. Zdravotný stav posudzovanej zodpovedal zaradeniu do kapitoly XV. oddiel E. položka 4 písm. b/ prílohy č.4 k zákonu o sociálnom poistení so 45% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navýšenú o 5% pre ostatné zdravotné postihnutia. Krajský súd medzi závermi posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia nezistil žiadne rozpory a o ich odbornej úrovni nemal dôvody pochybovať. Námietky navrhovateľky uvádzané v opravnom prostriedku a v priebehu súdneho konania nemohol zohľadniť, lebo uvádzané zdravotné problémy boli známe pri jej posudzovaní posudkovými lekármi sociálneho poistenia a vyplývajú z odborných lekárskejších vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery o trvaní ďalšej invalidity navrhovateľky a určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Dôvod na opätovné prešetrenie zdravotného stavu po podaní doplnujúcej lekárskej správy Mgr. MUDr. Y. V. zo 7. januára 2015 krajský súd nezistil a tieto nevyplývali ani z predložených lekárskejších správ na súdnom pojednávaní dňa 2. februára 2015. Záver vyplývajúci z lekárskej správy z neurologického vyšetrenia zo dňa 8. januára 2015 zodpovedal diagnostickému záveru uvedenému v správe z predchádzajúceho neurologického vyšetrenia zo 4. decembra 2014. Z ambulantného nálezu vystaveného na klinike FBLR ústrednej vojenskej nemocnice SNP v Ružomberku dňa 23. januára 2015 vyplýva diagnostický záver M50.1 - poškodenie krčnej medzistavcovej platničky s radikulopatiou. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu krajský súd považoval za nedôvodné, vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne požiadať o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

O trovách konania Krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie navrhovateľka z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázala na kontrolné neurologické vyšetrenie zo dňa 4. decembra 2014 a lekársku správu zo dňa 8. januára 2015, ktoré nie sú identické ako je uvedené v rozsudku krajského súdu vzhľadom na to, že v lekárskej správe zo dňa 8. januára 2015 je stanovená aj nová diagnóza, inkontinencia (únik moču). Uvedené lekárske správy neboli v danom prípade posudzované komplexne, ale pri ich hodnotení na súdnom pojednávaní sa vychádzalo iba z ich záverov. Posudzovanie zdravotného stavu uvedeným spôsobom je preto potrebné považovať za nedostatočné. Rovnako v danej súvislosti je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že k zlepšeniu v oblasti krčnej chrbtice nedošlo. Aktuálne neurologické vyšetrenia popisujú poruchy hybnosti v oblasti krčnej chrbtice na 1/3 (nie o 1/3). Vzhľadom na to, že okrem uvedených diagnóz trpí aj závratmi, je nevyhnutne potrebné, aby na dlhšie trate používala vychádzkovú paličku, ktorá jej bola predpísaná neurologickou dňa 7. augusta 2014, a najmä, aby bol v jej prítomnosti pri chôdzi na dlhšie trate vždy

prítomný aj sprievod. Ostatné neurologické správy potvrdzujú, že nastalo poškodenie driekových a iných medzistavcových platničiek s radikulopathiou, s čím je spojená nutná potreba opory pri chôdzi v podobe vychádzkovej paličky ako aj sprievodcu. Preto nemožno súhlasiť s posudkovou lekárkou MUDr. Y. V., ktorá vo svojom posudku zo dňa 11. novembra 2014 konštatovala, že chodí bez opory. Ďalej v odvolaní nesúhlasí s konštatovaním zmiernenia sťaženia prehĺtania a závratov. Tvrdí, že k zmierneniu prehĺtania došlo tesne po operácii C5, C6- chrbtice, no danú skutočnosť je potrebné považovať za obvyklý pooperačný stav. Obmedzené prehĺtanie a závrate však pretrvávajú naďalej a nie je možné, aby došlo k zlepšeniu uvedených problémov. V posudku MUDr. K. Q. zo 6. augusta 2014 nie je uvedená diagnóza radikulárna symptomatológia zániková. Navyše v odbornom posudku o invalidite, ktorý tvorí prílohu preskúmaného rozhodnutia sú opomenuté diagnózy stanovené lekárskou správou zo dňa 10. januára 2014 a to syndr. 1. dx s iritáciou C6 a C7 1.dx ako aj opuch hornej končatiny. Pre pretrvávajúce bolesti je pacientkou algeziologickej ambulancie, ktorá jej bola odporučená neurologickou. Posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia, že jej stav je oproti predchádzajúcemu posúdeniu zlepšený, považovala za nedostatočné, nakoľko nemajú vplyv na výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Zníženie invalidného dôchodku považuje za účelové zníženie, bez ohľadu na jej zdravotný stav, ktorý je z neurologického hľadiska trvalý a má tendenciu k zhoršovaniu. Odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu žiadala zrušiť a vec vrátiť na krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2 a § 250ja ods. 2 OSP O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Zo spisu krajského súdu, z posudkového spisu Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš a zhodne z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka bola uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45% od 10. decembra 2008 (vznik invalidity bol určený dňom operácie krčnej chrbtice) pre rozhodujúce zdravotné postihnutie kapitola XV, oddiel E položka 4b prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení - stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek s recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia. Od 6. novembra 2012 bola navrhovateľka uznaná za invalidnú so 75% mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre stav po reoperácii krčnej chrbtice vzhľadom ku krátkemu obdobiu od operácie. Navrhovateľka bola hospitalizovaná na neurologickom oddelení od 20. do 26. októbra 2012.

V posudzovanej právnej veci bol dátum zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zo 75 % na 50 %, stanovený od 31. marca 2014, dňom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš. Termín kontrolnej lekárskej prehliadky bol pôvodne určený na 1. december 2013. Miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola posudkovými lekármi sociálneho poistenia určená podľa kapitoly XV, oddiel E položka 4b prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení pre stav po operácii krčných medzistavcových platničiek 45% s navýšením podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení o 5% pre ostatné zdravotné postihnutia. Medzi iné zdravotné postihnutia posudkoví lekári sociálneho poistenia zaradili: bolesti chrbtice, stav po operácii karpálneho tunela obojstranne, závraty, neurasténiu a varixy dolných končatín.

Podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70%, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia

rovnako.

Podľa § 112 ods. 4 zákona o sociálnom poistení výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu, podľa ktorého určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - stavy po opakovanej operácii krčnej chrbtice a medzistavcových platničiek podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 4b prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení (35%-45%) je v súlade s prílohou č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Zdravotný stav navrhovateľky posúdili posudkoví lekári sociálneho poistenia na základe kontrolnej lekárskej prehliadky. Ich úlohou bolo v prvom rade sa oboznámiť s lekáorskými správami z posúdení zdravotného stavu navrhovateľky v predchádzajúcich konaniach, v danom prípade od roku 2009. Ďalej bolo ich úlohou posúdiť zdravotný stav navrhovateľky jednak na základe vlastného vyšetrenia, ako aj na základe navrhovateľkou predložených správ z odborných vyšetrení. Na základe takto vykonaného dokazovania rozhodovali o určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre rozhodujúce zdravotné postihnutie a pre iné zdravotné postihnutia postupom podľa § 71 a prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení.

V prípade posudzovania zdravotného stavu navrhovateľky bolo rozhodujúce jej zdravotné postihnutie od začatia správneho konania o invalidný dôchodok od roku 2009 zaradené do kapitoly XV, oddiel E písm. 4 prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení z dôvodu, že posudzovaná navrhovateľka preukázala, že od roku 2006 sa liečila pre bolesti chrbta s dominanciou v C a Th oblasti. Počas doby liečby boli realizované viaceré odborné vyšetrenia, hlavne MR C chrbtice a bola prvýkrát operovaná 10. decembra 2008. Odo dňa operácie bola uznaná za invalidnú dôchodkyňu s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Pre posun implantátu bola plánovaná reoperácia C chrbtice, ktorá bola aj realizovaná. Na základe žiadosti o prehodnotenie zdravotného stavu (zo 6. novembra 2012) bol invalidný dôchodok zvýšený po reoperácii na základe 75% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Tak, ako to vplýva aj z lekárskej správy posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš zo dňa 6. novembra 2012 a 6. júna 2013, navrhovateľka bola informovaná, že jej stav bude prehodnotený, čo bolo realizované na základe kontrolnej lekárskej prehliadky 31. marca 2014.

Odvolacie dôvody navrhovateľky, týkajúce sa stupňa a závažnosti rozhodujúceho zdravotného postihnutia, kapitola XV, oddiel E položka 4 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení od 31. marca 2014 neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť a zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Krajský súd správne zistil a konštatoval, že posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľky a zhodne dospeli k záveru, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky v čase jej posudzovania nebola na takej úrovni, ktorá by zakladala jej plnú invaliditu (viac ako 70% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť).

Pokiaľ navrhovateľka v podanom odvolaní proti rozsudku krajského súdu namieta nesprávne posúdenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia a celkovo zdravotného stavu odvolací súd dospel k záveru, že jednotlivé námietky a to: od 8. januára 2015 stanovená nová diagnóza, inkontinencia (únik moču), poruchy hybnosti v oblasti krčnej chrbtice na 1/3, používanie vychádzkovej paličky, atď. neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť a zákonnosť preskúmaného rozhodnutia a rozsudku krajského súdu. Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní poukazuje na lekársku správu (neurológa) zo dňa 8. januára 2015, konkrétne na inkontinenciu urinae II. stupňa je potrebné zdôrazniť, že pre posudkové účely a pre určenie 70%-80% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je rozhodujúca lekárska správa vyhotovená špecialistom urológom (nie neuroológom ako v danom prípade) z ktorej by bola špecialistom urológom preukázaná porucha funkcie zvieračov a príčiny jej vzniku a stupňa tak, ako to

má na mysli kapitola XV. oddiel E položka 4c prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení, stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom s trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieračov. Takéto posudkové hľadisko v posudzovanej právnej veci preukázané zatiaľ nebolo. Ostatné námietky týkajúce sa posúdenia zdravotných ťažkostí neboli spôsobilé spochybniť zaradenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia a určenie príslušnej percentuálnej miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť od 31. marca 2014 a následné zníženie jej invalidného dôchodku od 10. júna 2014.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v súpojení s §§ 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1, s § 224 ods. 1 OSP., lebo navrhovateľka nebola v konaní úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.